

DANSK SOLDAT I TYSKLAND

Missionær Chr. Jepsen fortæller fra sin tid som tysk soldat i vinteren 1916-1917

Den første verdenskrig havde raset i ca. to år, og fra en militærkaserne i Flensborg var det ene hold unge sønderjyder efter det andet blevet rekruteret og sendt videre til de forskellige garnisoner i Tyskland. Derfra gik turen videre til fronterne. Det ene tunge budskab efter det andet var kommet derfra til de mange sønderjyske hjem. Budskab om faldne, sårede og savnede.

Det var en skøn septemberdag, og nu stod der atter et hold unge mænd på eksercerpladsen ved kasernen i Flensborg, et hold som alle de andre, i hvert fald hvad udseende angik. Og dog var der noget mærkeligt ved dette hold, det var nemlig mange iblandt dem af de såkaldt "hjemløse". Det var sønner af danske forældre, der nu boede i Sønderjylland, som jo dengang hørte til Tyskland. Og nu var deres sønner hverken blevet danske eller tyske statsborgere – de var simpelthen blevet "hjemløse". Det var et af grænseproblemerne!

Og nu stod vi altså her. Hvad ville man gøre ved os?

Ville man sende os hjem igen, eller hvad? Nej, man ville ikke. Det var jo bare kernesunde karle, og kejser Wilhelm havde på det tidspunkt god brug for soldater. Vi blev inddelt til forskellige garnisoner.

Det gik nu med toget sydpå, men allerede i Slesvig måtte vi stige ud, og en yndig septemberaften troppede vi op på det gamle, smukke Gottorp slot, hvor vi altså skulle have vor uddannelse – os ca. 40 "hjemløse". Uddannelsesstiden blev ikke lang. Den var streng, men kort, og varede kun otte uger, så var vi færdige til at tage til fronten.

Så sad vi en dag en lille flok hjemløse på otte mand sammen med ca. 1.000 tyske soldater i et meget langt tog – på vej til vestfronten.

Det var kommet til et temmeligt skarpt ordskifte mellem os og de tyske officerer inden afrejsen. Vi hævdede, at vi ikke havde nødt til at tage til fronten, når vi ikke var tyske statsborgere, og vi dokumenterede over for dem, at vi lå i forhandlinger med den danske stat om at få dansk borgerret.

De på deres side hævdede, at de handlede efter ordre. Ja, det gik endda så vidt, at en af de højere officerer trak sin revolver. Det stod os nu klart, at vi kun havde to ting at vælge imellem: enten i spjældet – eller til fronten. Enten – eller! Vi valgte at drage til fronten.

Det blev en lang transport. Vi kørte ned gennem Rhinlandet, Elsass-Lothringen og ind i Frankrig. Vi kørte i to dage og to nætter; den sidste nat blev lyset slukket, og vi kørte meget langsomt, endelig blev der gjort holdt, og vi steg ud.

Det var en grå novembermorgen, det var endnu bælgmørkt, kanonerne drøned, jorden rystede under os og himmelen havde et rødtligt skær fra kanonilden.

Vort foreløbige opholdssted blev en skov, hvor vi boede i nogle dårlige barakker. Her gik tiden med skansearbejde, skydeøvelser og meget andet. Der var et vældigt godt sammenhold i vor lille gruppe.

Intet nyt fra vestfronten!

Sådan stod der næsten daglig i de tyske aviser. Intet nyt! Men en dag blev der virkelig noget nyt - i hvert fald for den lille gruppe hjemløse.

En af mine kammerater kom i stærk fart op imod den barak, hvor jeg lå, og da han fik øje på mig, viftede han med et brev og råbte: "Jepsen, Jepsen, nu skal du bare høre!"

Brevet, som han havde i hånden, var fra den danske gesandt i Berlin, og havde omtrent følgende ordlyd:

"Den 27. november 1916 er der indgået en overenskomst mellem Tyskland og Danmark angående de hjemløse, og ifølge denne er alle, "hvis fader er dansk statsborger", som danske statsborgere at regne. Ingen har lov til at kommandere dem til krigstjeneste, og de bør hjemsendes til deres garnisoner så hurtigt som muligt."

Der var højt humør i "gruppe Danmark" den aften!

Borgerbrevet!

Det var ind under jul, en grå decemberdag, der var så småt begyndt at komme julepost. En mand fra postkontoret kom hen i den barak, hvor jeg lå, og råbte mit navn. I hånden havde han et stort brev. Det var fra mor og var afsendt som værdibrev. Og det var det i sandhed også, det indeholdt nemlig mit danske hjemstedsbevis.

Jeg har modtaget mange breve med glæde, men jeg har vel aldrig været så glad for et brev som dette. Jeg vidste, hvad det betød.

Lige overfor os lå den franske fæstning Verdun, og egnen omkring den var en eneste stor kirkegård, og der var meget, der talte for, at vi også ville få vores grav der. Og så kom nu dette velsignede brev! Hvor måtte jeg dog takke Gud!

Efter nogle dages forløb var alt i orden til hjemrejsen, men så blev jeg syg af halsbetændelse. Jeg lå og svedte med høj temperatur. Lægen havde givet ordre til, at jeg skulle have sengero nogle dage. (At jeg ingen seng havde, var noget andet). Men det gik også med at ligge på gulvet. Mens jeg lå der og dampede i sved, kom mine kammerater for at tage en hjertelig afsked med mig. De skulle nu rejse tilbage til Slesvig.

Hjemrejsen!

Efter nogle dage gav lægen tilladelse til afrejse. Og en mørk decembermorgen begav jeg mig på vej, en ukendt vej tværs over marken og ad opkørte veje i ler og pløre, men det gik jo hjemad. Endelig nåede jeg stationen og efter et par timers venten, sad jeg i toget for hjemadgående.

Vi kørte gennem Elsass-Lothringen og Rhinlandet, og henimod aften nåede vi den store by, trafikknudepunktet Köln. Her havde jeg nogle timers ophold. Jeg sad og så på det myldrende menneskehav af bare feltgrå soldater, der var på vej enten til eller fra fronten.

Sådan set var der ingen forskel på mig og de andre, jeg havde fuld oppakning som de, og var i samme uniform som de, og jeg havde utøj på kroppen lige som mange af de andre havde det, og dog var der en stor forskel! Jeg havde jo dette velsignede borgerskab i lommen! Det havde vel næppe nogen af de andre, og så var jeg på vej til mit kære hjem. Jeg skulle aldrig mere tilbage til den uhyggelige vestfront. Jeg sad nede i ventesalen og fik en skive tørt rugbrød og dertil noget, der lignede kaffe. Dertil kommer så, at det var juleaften!

Den juleaften 1916 glemmer jeg aldrig, og hvor har det ofte talt til mig! Thi sådan er Guds børn jo her i verden. Fremmede og udlændinge på jorden, de er klædt i udlændighedens dragt, men de har borgerskab og borgerret i Himlen og er på vej mod sit rette hjem. Herlige tanke! Det borger-samfund, vi tilhører, er jo i Himlen, og derfra venter vi også Herren Jesus Kristus som frelser.

Hjemme!

Det var første juledag, lidt over middag, da jeg nåede min garnisonsby Slesvig, og til min store overraskelse traf jeg her alle mine kammerater. Det så ud til, at man ikke her var lige så interesseret i at slippe af med os, som vi var i at slippe bort.

Men endelig en dag var alt klart. Vi havde afleveret, vore uniformer og var nu i civilt. Det er vel næppe nødvendigt at fortælle, at der var højt humør i "gruppe Danmark" den morgen, da vi gik ad Slesvigs gader for at rejse hjem. Nogle nynnede på danske sange, andre takkede stille Gud.

Det var en smuk vinterdag, det var den 18. januar 1917 og henimod aften, da jeg nærmede mig min hjemby. De sidste 10 kilometer havde jeg taget til fods, og nu da jeg nærmede mig hjemmet, fik jeg den idé, at jeg ville prøve, om jeg kunne overraske mor ved at komme hen til huset og ind ad døren, uden at hun så mig.

Mor vidste jo nok, at jeg skulle komme, men hun vidste ikke hvilken dag. Det så næsten ud til at mit forehavende skulle lykkes, den gamle vej slog en kurve, og nu var der kun et lille stykke tilbage. Jeg gik til med raske skridt, men - nu skete det, mors dør gik op, og mor kom ud imod mig, og så fik jeg det første, varme: velkommen hjem, min dreng! Jeg kunne altså ikke overraske mor. Hun havde bedt meget for mig, og nu holdt hun udkik efter mig, ja, sådan er en mor!

Men denne begivenhed har noget at sige til alle dem, der har borgerskab i Himlen. Tænk at være ventet der, tænk at blive budt velkommen der! Ja, tænk når de skinnende porte åbnes for bruden engang. Tænk når vor Frelser os favner hjemme blandt englens sang.

Efter den første hilsen ude på vejen, gik vi indenfor. Det var dejligt at komme ind i mors lille tarvelige men hyggelige stue.

Så begyndte mor at dække bord. Det var på den tid meget småt med levnedsmidler, rationerne var meget små, og for en enlig kvinde var det rent galt, men da jeg så hen på mors bord den aften, blev jeg nok forundret. Det var dækket med bare gode retter, sådanne retter havde jeg ikke set i al den tid, jeg havde været soldat. Jeg kunne ikke lade være at spørge: "Ja, men mor dog! Hvor har du dog fået al den gode mad fra?"

Da så mor på mig og sagde: "Ak, min dreng, jeg vidste jo, at du ville komme." Så havde hun altså sparet sammen af de små rationer, ja, sådan gør mor.

Hvor var det godt at komme hjem efter sådan en tur som den, jeg her har skildret.
Men hvor skal det blive godt at lande på himlens stille kyst.

Jesus har sagt: "Jeg går bort for at berede en plads for jer," og en dag vil han sætte os til bords i sit herlige rige, og så vil han varte op. Herlige borgerskab!

*Mit borgerskab, min harpe og min krone,
Mit alt jeg har i Himlens skønne land;
Og snart jeg selv skal stå for lammets trone,
Og prise ham som evig sejr vandt,
Og evigt blive der, hvor Jesus er.
O, venner: skal vi da mødes der?*